

- بزاق غلیظ که بیشتر شباهت به مخاط (بلغم) دارد و در هنگام گشودن دهان به لب ها می چسبد.
- دشواری در بلع غذا و نیز مایعات غلیظ.
- دهان همیشه برای تنفس باز است (تنفس دهانی باعث خشکی دهان و گلو می شود).
- زبان سوزان و داغ.
- وجود ذرات غذا روی دندان ها، زبان و لثه ها.
- سطح زبان به نظر بر آمده و قاچ قاچ بیاید.

بیمار، چه کار می تواند انجام دهد؟

- هر دو ساعت یک بار دهان خود را با محلولی از نمک و جوش شیرین بشوویید (یک قاشق چای خوری نمک، یک قاشق چای خوری جوش شیرین، یک لیتر آب گرم)، محلول را تکان داده و پس از چرخاندن در دهان، به بیرون بریزید (از نوشیدن آن اجتناب کنید).

دهان خشک، زمانی پدیدار می گردد که میزان بزاق به حد کافی نباشد. علت می تواند تنفس از راه دهان، یا تاثیرات جانبی داروها، یا بر اثر پرتو درمانی و تابش اشعه به سر و گردن، باشد و یا اینکه بر اثر کمبود آب (تشنگی)، ایجاد شده باشد.

دنبال چه علائمی باید باشید؟

- در اطراف و داخل دهان، بزاق خشک شده و پوسته پوسته، یا سفیدک زده، دیده شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان

فارس

بیمارستان آنکولوژی امیر

درمان خشکی دهان بیمار سرطانی

ساناز عبدالرضایپور

سوپروایزر آموزش سلامت

تایید کننده: طوبی کوشکی

مدیر پرستاری

بهمن ماه ۱۴۰۲

منبع: American Cancer Society 2018 WebMD 2017

www.cnin.ir
EU-B-056/02

- بیمار لب های خشک و ترک خورده، دهان خشک و یا زخم و التهاب در دهان دارد.

بیمار قادر به تنفس اسان و راحت نیست و مشکلات تنفسی دارد.

- غذاهای کم حجم و نرم ، با سس فراوان به بیمار بدهد.
- به بیمار، بستنی، ژله، خرده های یخ و نوشیدنی های تگری بدهد.
- همیشه آب سرد (برای نوشیدن) در دسترس بیماران قرار دهد .
- به بیمار کمک کند که میزان آب نوشیدنی خود را کنترل نموده و در نظر داشته باشد که بیمار روزانه دو تا سه لیتر آب بنوشد. اگر تیم درمانی موافقت نمود، بستنی، شربت، بستنی یخی (الاسکا)، و نیز ژله، به عنوان جایگزین مایعات می توانند محسوب شوند.

درموارد زیر با تیم درمان تماس بگیرید :

- بیمار بیش از سه روز است که دهان خشک دارد.
- بیمار نتواند دارو، قرص و کپسول را بلعد.
- بیمار قادر به خوردن یا نوشیدن نباشد.

- به همراه وعده های غذایی، مایعات بنوشید، تا غذا مرطوب شده و بلع آن آسان بشود.
- تراشه های یخ را امتحان کنید، از آبنبات بدون شکر استفاده کنید، یا آدامس بدون شکر بجوید.
- همیشه آب سرد در دسترس داشته باشید تا در بین وعده ها بنوشید.
- با استفاده از بزاق مصنوعی که در داروخانه ها وجود دارد، گاهی دهان خود را بشویید.
- لب ها را به وسیله یک کرم ملایم، کره کاکائو یا وازلین چرب و مرطوب نگه دارید.
- از غذاهای داغ، تند و تیز و یا اسیدی (ترش) اجتناب نمایید.
- از خوردن آبنبات های جویدنی، گوشت های سفت، میوه خام و سفت، خودداری کنید.
- الکل نخورید و از دهان شویه های الکلی نیز استفاده نکنید.
- از مصرف دخانیات (دود) پرهیز کنید.

مراقبین چه کار می توانند انجام دهند؟